

SHRIRAM SEEDS!
PRIVATE LIMITED

ਸ਼੍ਰੀਰਾਮ ਸੀਡਜ਼ ਪ੍ਰਾ. ਲਿ.

272, ਨਿਊ ਧਾਨ ਮੰਡੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਗੰਗਾਨਗਰ - 335001 (ਰਾਜ.)

ਹਾਈਬ੍ਰਿਡ ਚਾਰਾ ਮੱਕੀ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੁਝਾਅ

SHRIRAM SEEDS!
PRIVATE LIMITED

ਕਿਸਮਾਂ

ਹਾਈਬ੍ਰਿਡ ਕਿਸਮ : ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੁਧਾ-272

SHRIRAM SEEDS!
PRIVATE LIMITED

ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਚੋਣ

ਹਾਈਬ੍ਰਿਡ ਚਾਰਾ ਮੱਕੀ ਉਗਾਉਣ ਲਈ ਡੂੰਘੀ, ਉਪਜਾਊ, ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਨਿਕਾਸ ਵਾਲੀ ਦੋਮਟ ਤੋਂ ਦਰਮਿਆਨੀ ਦੋਮਟ ਮਿੱਟੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹੈ। ਪਾਣੀ ਭਰੀ ਮਿੱਟੀ ਪੌਦੇ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤਣੇ ਦੇ ਸੜਨ ਦੇ ਜੋਖਮ ਨੂੰ ਵਧਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਲਗਭਗ 6.5 ਤੋਂ 7.5 ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਦਾ pH ਤਰਜੀਹੀ ਹੈ।

SHRIRAM SEEDS!
PRIVATE LIMITED

ਬਿਜਾਈ ਦਾ ਸਮਾਂ

ਚਾਰੇ ਵਾਲੀ ਮੱਕੀ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਸਾਉਣੀ ਦੇ ਮੌਸਮ ਦੌਰਾਨ ਜੂਨ ਦੇ ਆਖਰੀ ਹਫ਼ਤੇ ਤੋਂ ਜੁਲਾਈ ਦੇ ਅੱਧ ਤੱਕ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਿੰਜਾਈ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਬਿਜਾਈ ਪਹਿਲੀ ਮਾਨਸੂਨ ਬਾਰਿਸ਼ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਗੈਰ-ਸਿੰਜਾਈ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਬਿਜਾਈ ਸਿਰਫ਼ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਹੋਈ ਹੋਵੇ। ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਬਿਜਾਈ ਚਾਰੇ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਮਾਤਰਾ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।

SHRIRAM SEEDS!
PRIVATE LIMITED

ਬੀਜ ਦਰ

ਹਾਈਬ੍ਰਿਡ ਚਾਰੇ ਵਾਲੀ ਮੱਕੀ ਲਈ ਬੀਜ ਦਰ ਆਮ ਅਨਾਜ ਵਾਲੀ ਮੱਕੀ ਨਾਲੋਂ ਥੋੜੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕਟੇਅਰ 25-30 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਬੀਜ ਸੰਘਣਾ, ਹਰਾ ਚਾਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

SHRIRAM SEEDS!
PRIVATE LIMITED

ਬੀਜ ਉਪਚਾਰ

ਬੀਜਾਂ ਨੂੰ ਬੀਜ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਬਿਜਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਲੀਨਾਸ਼ਕ ਨਾਲ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਗਣ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੌਦਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

SHRIRAM SEEDS!
PRIVATE LIMITED

ਬਿਜਾਈ ਦਾ ਤਰੀਕਾ

ਚਾਰੇ ਵਾਲੀ ਮੱਕੀ ਕਤਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੀਜਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਲਗਭਗ 30-45 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਦੀ ਕਤਾਰ ਤੋਂ ਕਤਾਰਾਂ ਦੀ ਦੂਰੀ ਆਦਰਸ਼ ਹੈ। ਇੱਕਸਾਰ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵੱਧ ਚਾਰੇ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬੀਜ 4-5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਤੇ ਬੀਜਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

SHRIRAM SEEDS!
PRIVATE LIMITED

ਸਿੰਚਾਈ ਪ੍ਰਬੰਧਨ

ਕ੍ਰਮ ਸੰਖਿਆ	ਫਸਲ ਪੜਾਅ	ਸਿੰਚਾਈ ਦਾ ਸਮਾਂ	ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਿੰਚਾਈ
1	ਬਿਜਾਈ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ	0-1 ਦਿਨ	ਹਲਕੀ ਸਿੰਚਾਈ
2	ਉਗਣ ਦਾ ਪੜਾਅ	5-7 ਦਿਨ ਬਾਅਦ	ਜ਼ਰੂਰੀ
3	ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਵਾਧਾ	15-20 ਦਿਨ	ਜ਼ਰੂਰੀ
4	ਤੇਜ਼ ਵਾਧਾ (ਗੋਡੇ ਦਾ ਪੜਾਅ)	25-30 ਦਿਨ	ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ
5	ਪੱਤਿਆਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਾਧਾ	40-45 ਦਿਨ	ਜ਼ਰੂਰੀ
6	ਵਾਢੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ	55-60 ਦਿਨ	ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ

SHRIRAM SEEDS!
PRIVATE LIMITED

ਨਦੀਨਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ

ਬਿਜਾਈ ਤੋਂ 20-25 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਗੋਡੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨਦੀਨਾਂ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਦਾ ਚਾਰੇ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

SHRIRAM SEEDS!
PRIVATE LIMITED

ਖਾਦ ਪ੍ਰਬੰਧਨ (ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ)

ਕ੍ਰਮ ਸੰਖਿਆ	ਖਾਦ	ਰਕਮ	ਦੇਣ ਦਾ ਸਮਾਂ/ਢੰਗ
1	ਗਾਂ ਦੇ ਗੋਬਰ ਦੀ ਖਾਦ (ਸੜੀ ਹੋਈ)	8-10 ਟਨ	ਬਿਜਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੇਤ ਦੀ ਤਿਆਰੀ
2	ਯੂਰੀਆ	90-100 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ	ਅੱਧਾ ਬਿਜਾਈ ਸਮੇਂ, ਅੱਧਾ 25-30 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ
3	ਡੀ.ਏ.ਪੀ.	55-60 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ	ਬਿਜਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ
4	ਮਿਊਰੀਏਟ ਆਫ਼ ਪੋਟਾਸ਼ (MOP)	20-25 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ	ਬਿਜਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ
5	ਜ਼ਿੰਕ ਸਲਫੇਟ	8-10 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ	ਆਖਰੀ ਹਲ ਵਾਹੁਣ ਵੇਲੇ

SHRIRAM SEEDS!
PRIVATE LIMITED

ਕੀਟ ਪ੍ਰਬੰਧਨ

ਕ੍ਰਮ ਸੰਖਿਆ	ਕੀੜੇ ਦਾ ਨਾਮ	ਮੁੱਖ ਲੱਛਣ	ਸਧਾਰਨ ਨਿਯੰਤਰਣ ਉਪਾਅ
1	ਤਣੇ ਦਾ ਛੇਦਕ	ਪੌਦੇ ਦਾ ਵਿਚਕਾਰੋਂ ਸੁੱਕਣਾ, ਤਣੇ ਵਿੱਚ ਛੇਕ ਹੋਣਾ।	ਕਲੋਰੈਂਟ੍ਰਾਨੀਲੀਪੋਲ 18.5 ਐਸਸੀ @ 60 ਮਿ.ਲੀ./ਏਕੜ
2	ਪਤਝੜ ਫੌਜ ਦਾ ਕੀੜਾ	ਪੱਤਿਆਂ 'ਤੇ ਛੇਕ, ਛਾਲੇ	ਐਮਾਮੋਕਟਿਨ ਬੈਂਜੋਏਟ 5 ਐਸਜੀ @ 80 ਗ੍ਰਾਮ/ਏਕੜ
3	ਚੇਪਾ	ਪੱਤਿਆਂ 'ਤੇ ਚਿਪਚਿਪਾ ਪਦਾਰਥ, ਪੀਲਾ ਪੈਣਾ	ਇਮੀਡਾਕਲੋਪ੍ਰਿਡ 17.8 ਐਸਐਲ @ 40 ਮਿ.ਲੀ./ਏਕੜ
4	ਚਿੱਟੀ ਮੱਖੀ	ਰਸ ਚੂਸਣਾ, ਪੱਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਜਾਣਾ	ਥਾਇਆਮੈਥੋਕਸਮ 25 ਡਬਲਯੂ ਜੀ @ 40 ਗ੍ਰਾਮ/ਏਕੜ
5	ਕੱਟਵਰਮ	ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਪੌਦੇ ਕੱਟਣਾ	ਕਲੋਰਪਾਈਰੀਫੋਸ 20 ਈਸੀ @ 1 ਲੀਟਰ/ਏਕੜ (ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ)
6	ਤਣੇ ਦੀ ਮੱਖੀ	ਪੌਦੇ ਮੁਰਝਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ	ਬੀਜ ਸੋਧ + ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਸਿੰਚਾਈ

SHRIRAM SEEDS!
PRIVATE LIMITED

ਮੁੱਖ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ

ਕ੍ਰਮ ਸੰਖਿਆ	ਬਿਮਾਰੀ	ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ	ਸਧਾਰਨ ਨਿਯੰਤਰਣ
1	ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਉੱਲੀਮਾਰ ਰੋਗ	ਪੱਤਿਆਂ 'ਤੇ ਪੀਲੀਆਂ ਧਾਰੀਆਂ।	ਮੈਟਾਲੈਕਸਿਲ + ਮੈਨਕੋਜ਼ੇਬ
2	ਪੱਤਿਆਂ ਦਾ ਝੁਲਸ ਰੋਗ	ਪੱਤਿਆਂ 'ਤੇ ਭੂਰੇ ਧੱਬੇ	ਮੈਨਕੋਜ਼ੇਬ ਸਪਰੇਅ
3	ਪੱਤਿਆਂ ਦਾ ਧੱਬਾ	ਗੋਲ ਕਾਲੇ ਧੱਬੇ	ਕਾਰਬੈਂਡਾਜ਼ਿਮ
4	ਤਣੇ ਦਾ ਸੜਨ	ਤਣੇ ਦਾ ਨਰਮ ਹੋਣਾ, ਪੌਦਾ ਡਿੱਗਣਾ	ਪਾਣੀ ਭਰਨ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ
5	ਜੰਗਾਲ	ਲਾਲ-ਭੂਰੇ ਜੰਗਾਲ ਵਰਗੇ ਧੱਬੇ	ਪ੍ਰੋਪੀਕੋਨਾਜ਼ੋਲ
6	ਬੀਜਾਂ ਦਾ ਝੁਲਸ ਰੋਗ	ਛੋਟੇ ਪੌਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਕਾਉਣਾ	ਬੀਜ ਉਪਚਾਰ

SHRIRAM SEEDS!
PRIVATE LIMITED

ਟਿੱਪਣੀ ਕਰੋ

ਇਸ ਪਰਚੇ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਫਸਲ ਉਤਪਾਦਨ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਗਿਆਨ ਕੇਂਦਰਾਂ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਾਹਿਰਾਂ, ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦੀ ਖੋਜ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਫਸਲ ਜਾਂ ਕਿਸਮ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਸਿਰਫ਼ ਬੀਜ 'ਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਮਿੱਟੀ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ, ਖਾਦਾਂ, ਸਿੰਚਾਈ, ਮੌਸਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਾਰਕਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਜਾਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖੇਤੀ ਸੰਬੰਧੀ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

